

DE HOOP

PRYS DER INSERTIE:
20 centimen den drukregel.
40 centime. de reklamen.
Alle toezending van brieven, enz.
moet vrachtvry den opsteller toege-
zonden worden.

HUB. DE COCQ,
St.-Truiden. (Schuerhoren).

NIEUWS- EN AENKONDIGINGS-BLAD.

Godsdienst. Vaderland. Moedertaal. Landbouw.

ABONNEMENT PRYS:
Voor de Stad 5 fr. per jaer.
" 3 fr. per 6 maanden
" 4-75 fr. per trimester.
Voor Buiten 6 fr. per jaer.
" 5-50 fr. per 6 maanden.
" 2 fr. per trimester.

SINT-TRUIDEN, 10 NOVEMBER 1860.

STAETKUNDIG OVERZICHT.

De engelsche minister van buitenlandsche zaken, Lord John Russell, heeft aen den britschen gezant te Turyn eenen brief gestuurd, waarin verklaard wordt dat Engeland zich niet kan verenigen met de afkenning der feiten door Piemont in de roomsche staten en de Beide-Scellen bedreven, en welke door de regeringen van Oostenryk, Frankryk, Rusland en Pruisen gelarkt waren.

Lord John Russell brengt hulde aen het beginsel van den volksopstand in Italië, nadat hy de onglukkige Indianen, die een vry en onafhankelyk vaderland wenschten, gruwelyk heeft doen verpletteren en vermoorden!

Die nieuwe staatsleer van het britsche gouvernement is, zoo men ziet, ook eene krachtige aanmoediging voor Ierland, alwaer meer dan acht millioen verdruchte bewooners lange jaren zuchten en verlangen om verlost te worden van het hatelike engelsche dwangjuk.

Welk verschil tusschen de depechen van Lord John Russell van 31 Augusty en die van 27 October. In zyne nota van den 31 Aug. verklaerde John Russell dat de aenroeping van het Venetaansche door de piemontesche troepen eene overgeefflyke schending van het internationale regt zou zyn; thans vindt hy die schending gansch natuerlyk, verontschuldigt dezelve, keurt ze goed, juicht ze zelfs toe. Lord John Russell bestreed de piemontesche politiek, toen Victor-Emmanuel bedreigd werd door de Franschen te Rome, en door de Mazzinisten te Napels, maar keurt ze nu goed als hy ziet dat alles aen Piemont gelukt.

In Duitschland heeft de depeche van Lord John Russell tot hevige protesten aanleiding gegeven. « Schande en eerloosheid komen van den ellendigen John Russell! » roept de *Pruissische Zeitung* uit.

Het schynt dat Victor-Emmanuel, Woensdag, zyne intrede te Napels heeft gedaen; er is nog niets stellig aengekomen.

Uit de omstandige berigten blijkt dat, in weerwil de officieële verzekeringen van het fransche gouvernement, niettegenstaende zelfs eene eerste beletting van de medewerking der piemontesche vloot, deze laatste wel stellig deel heeft genomen aen de laatste gevechten, en de koninglyke troepen van den zee kant heviglyk beschoten heeft.

De vereenigde revolutionnaire troepen belegeren nu de stad en vesting Gaëta; volgens de laatste berigten beschoten zy reeds die sterke, na de stad Capua ingenomen te hebben, alwaer zy het garnizoen, 8000 man sterk, krygsgevangenen genomen hebben.

De *Agence Reuter* bevat eene depeche uit Weenen, meldende dat M. Von Rechberg, minister van buitenlandsche zaken, eene circulaire heeft uitgevaardigd, waarin hy zegt dat de samenkomst van Warschau tot doel had de betrekkingen der dry noordermogendheden inniger te maken, en elkander te verstaan over het te houden gedrag. De groote overeenkomst heerscht onder de dry vorsten; maar geene hoegenaemde tusschenkomst in Italië is besloten, of iets dat tot den oorlog zou kunnen aanleiding geven.

De zegepael der verbondene legers in China is heden ten volle bevestigd. De onderhandelingen zyn reeds aengeknoopt in de stad Tien-Sing, en men verwachtte zich dat een vrede-traktaat met den keizer, in den loop der maand september, getekend zal worden.

De *Daily News* meldt dat de napolitanen eene groote neerlaag onder de muren van Gaëta ontergen hebben. 15,000 napolitanen met 4000 paerden en 52 kanons, vervolgd door de Piemontezers, zouden in alleyl moeten vlugten gaen op het roomsche grondgebied, by Terracina. Zy zyn aengehouden geworden door de pausslyke en fransche overheden te Cisterna, welke hovel gegeven hebben hen te ontwapenen.

Wy gelooven dat die tyding voorbarig is en moet bevestigd worden.

Onze liberale dagbladen, van de grootste tot de kleinste, van de verstandigste tot de onverstandigste, houden niet meer op dagelyks te roemen over den magtigen invloed, den zegepael hunner party; over de volksgunst, welke hunne leeringen

TWEDE DEEL.

TOESTAND DER GEBANNENE GEESTELYKEN IN HET EILAND RHÉ
in de jaren 1798 en 1799.

« Quant à ce pays (l'isle de Rhé), il ne produit presque rien que du vin qu'on vend à présent 7 sous la bouteille; on rend aussi de la bière qui se fait à La Rochelle, à 8 ou 9 sous la bouteille; les légumes sont très-rare ici à cause du mauvais terrain; nous avons toujours toute la citadelle pour nous promener depuis le matin jusqu'au soir, et à dix heures du matin nous allons jusqu'à un demi quart de lieu d'ici à la Cambuse chercher nos rations que la république nous accorde.

« Depuis quelques jours il y a beaucoup de prêtres françois malades qui sont mis à l'hôpital militaire. Quant aux gens de notre pays, ils se portent assez bien, etc. »

G. Happaers.

« PS. C'est pour prévenir tout obstacle que je vous écris en françois; et si l vous est possible d'user de la même langue, faites-le. Il est vrai, nous avons fait une pétition à l'administration pour pouvoir écrire en notre langue, mais la réponse n'a été qu'un peu tolérante. »

verworven hebben en die zy zeggen nog by voortdoring in ruimere mate te verwerven.

Ja, dat gaet hun bovenmate goed steeds in ronkende volzinnen over den bloeyenden toestand van het liberalismus der vrymetselary te handelen; maar onderneemt het eens over de wezenheid van het liberalismus te spreken, over deszelfs uitdrukkelike strekkingen, over het doelwit dezer in onze dagen zoo volprezene instelling, over het karakter zelfs der meeste mannen, vrienden en voorstaanders van het liberalismus, en dan, ah! zult gy ze zien veranderen van zang, en als een pligtige die moeilijk zyne schuld kan verbergen; alles vooruitzetten, tot zelfs de oploochenbaarste feiten, om te doen gelooven dat de leerling van het liberalismus niets inhoudt wat eenigzins in stryd is met den godsdienst, met de christelyke beschaving en het algemeene regt der volkeren. Flauwe kullagie!

Dewyl nu de liberale dagbladen zich onmogelyk er kunnen toe besluiten den echten oorsprong van het liberalismus en deszelfs wezenlyke strekkingen te doen uitschynen, nemen wy die taak op ons, alhoewel nochtans onze uitlegging maar weinig de mannen van het liberalismus zal bevallen. Daer zyn wy op voorhand zeker van; doch het doet niets ter zaak: immers niet de waling, maar de waarheid wordt het meest bestreden.

Ten dage dat het christendom het eerst de leerling der algemeene verbroedering onder het mensichdom had ingevoerd, de vorsten de gerechtigheid aengeleerd opzigtens hunne onderdanen, en aen deze de volkomene onderwerping aen hunne wettige oversten, mogt men thans de hoop voeden dat aen de wereld welhaest het volmaekste geluk mogelyk zou beschoren worden. De achtung voor eens anders regten moest den vrede en de eendragt onder de verschillende volkeren doen heerschen, daer terzelfder tyd de stipte nakoming der byzondere pligten van den mensch, elk persoon, welken rang hy ook bekleedde, een verdienstelyk lid der samenleving deed worden. Dus, vrede met zich zelve, vrede met zynen evenmensch, ziecher de grondsteen waer geheel de leerling van het christendom op berust.

Ware deze leerling, overal waer ze by de volkeren indrong, door vorst en onderdaen gekend en stiptelyk nagekomen geweest, dan zeker had nooit geen twist de volkeren zoo ongelukkig verdeeld, als hedendaegs Europa er het droevige schouwspel van aanbiedt. Maer in het hert van den mensch woeden driften, die hem voortdoring hien en weer slingeren, en nu eens aen het goede, dan aen het kwade doen hechten, en maer al te dikwyls ziet zyne verdwaalde rede in de pligt nog slechts een vernederende dwang, in het regt, eene schynreden om de regten zyns gebuers te kunnen verbreken.

Er valt hier nog iets in te zien. Elk tydstrip heeft zyn overheerschend gedacht; een denkbeeld dat soms groot en edel is by deszelfs beginsel, maer hetwelk echter onderworpen is aen overdryving, en daerdoor eenen goeden nutval zelden of nooit tot gevolg heeft. Dan komt de geest van omwenteling, van ongeloof, die de volksdriften aenruert, en zich het overheerschen l gedacht ten nutte maakt, om eigen haet te voeden, om zich over de gerechtigheid te wreken.

Die strekking, of dit geliefkoosd denkbeeld hetwelk, sinds eene halve eeuw, zich by de europesche volkeren opdoet, is eene neiging, een zucht tot vryheid. Het catholicismus heeft het eerst de vryheid in de wereld gebragt; het is het catholicismus dat de banden der slaverny heeft verbroken, dat zich verzette tegen de opslorpende magt der koningen in de middeleeuwen; het waren de Paus en de geestelykheid die edelmoodig de regten van het volk tegen de grooten verdedigden; het waren nog zy die de onbegode lieden in weerdigheid deden klimmen, met de gevoelige dwaalleer van het materialismus, of der zinnelyke genoegens, ten allen tyde te bestyden; met een woord, het is de Kerk, die de volkeren tot deze hooge onafhankelykheid heeft gebragt welke zy thans genieten, en ongetwyfeld veel eerder hadden genoten, waren de hervormingen van Luther en Calvyn en de latere scheuringen deszelfs beschavenden invloed teikens niet komen d'warsboomen.

Heden dan, in onze tyden, daer meer dan ooit de kreet van vryheid wordt aengeheven, zyn er mannen opgestaan die zich aen het ho. fil dier magtige volksbeweging hebben gesteld, wel niet om by te dragen tot de spoedige verwezenlyking voor de hoop der volkeren, maer om hunne eigene plannen, het catholicismus en het eeuwige grondbeginsel der

christene leer tegenstrydig en vyandig, te doen doordryven. Laffe vlejers van het volk, knielen zy voor het despotismus en de verdrinking neder, even als voor het denkbeeld der vryheid, wanneer het eerste, beter dan het tweede, tot het welgelukken van hun hatelike doelwit medehelpt. In name der vryheid maken zy der magt misbruik, en handelen wilkeurig alwaer zy als meesters vry kunnen handelen; en in name der regten van het volk leiden zy tot de regeringsloosheid, die het stelligst de miskening, de vertrapping is van alle regt.

Ziedaer wat het liberalismus is. Onder den schyn dat het voor een grootsch en edel denkbeeld stryd, treedt het tegen de Kerk en het catholicismus op. Het miskent voor eerst dien grooten stelregel van den catholyken godsdienst, waer het geluk der volken van afhangt, en die voorhoudt dat de onderdaen zynen wettigen vorst moet getrouw blyven en deszelfs gezag eerbiedigen, met de rooverspolitiek van Victor-Emmanuel en van Napoleon aen te kleven en voor te staen; met vreugdekreten aen te heffen by de ontrooning en verbanning van al de wettige vorsten van Italië.

Het liberalismus werkt vervolgens de wanorde in de hand, door zich alom, by elke omstandigheid, tot handlanger te maken der vyanden van de Kerk en van het Geloof, met derzelve bedieners steeds molder en schimp naer het hoofd te werpen, en die gezegende huizen, alwaer de boeteveerdigheid en de arbeid, afgewisseld door het gebed, onafgebroken smenschen heil en welvaren den Hemel afsmeken, voor huizen van verergerenis te doen doorgaen. Dan nog onttrekt het den heilzamen invloed van godsdienst en Kerk, en doet hem zyn lot, alreë zoo bitter, nog treuriger en ondraeglyker worden.

Het liberalismus tart moedwillig de Kerk uit tot eenen stryd op leven of dood. Het levert haer eerst aen de heb- en zelfzucht en aen het depotismus over, verpersoonlykt in Victor-Emmanuel en Napoleon, om haer dan later aen de omwenteling, aen Mazini over te leveren. En daer waer het als meester troont, legt het de vryheid aen boeien, kerkert het de Bisschoppen, verbant het de yverige en geleerde discipelen van den H. Igoatius de Loyola en van den H. Alphonsus, en verbeert het de goederen der kerk. Daerdoor ook vertrappt en miskent het niet alleen het goddelijke regt maer wel stellig het wezenlyke regt der volken.

Het Liberalismus leidt ons regtstreeks en met versnelde stappen naer de Regeringsloosheid, dat is die ongelukkige toestand, gelyk aen dezen der jaren 1790, waer alle wettig gezag, en goddelijk en maetschappelyk regt, voor eigen belang en zindelyk genot, worden achteruit geschoven.

Dat dus het Liberalismus maer zegenpraale, dat ongeloof en onverschilligheid stoutelyk het hoofd ophieven, dat de volksbeschaving, by middel der ongodsdienstigheid, steeds by de christene volkeren veld winne, wy benyden zulk een zegepael, zulk een vooruitgang niet, maer wy beklagen die. Hoe bitter toch zullen de volkeren eens teleur gesteld zyn... en dit door wiens schuld? Door de schuld van het hedendaegsche Liberalismus!

Het Staetsonderwys.

Onze grondwet spreekt van onderwys, maer in zulkdanige uitdrukkingen welke niets gebiedend behelzen. Overigens de algemeene geest der grondwettige principen van 1830 sluit alle staetsonderwys buiten. Een onderwys inderdaed is geene enkele bespiegeling; het moet noodzakelyk op een geloof, op eenen stelligen godsdienst berusten. Gy, onderwyzende staet, moet of wel catholyk, jood of protestant zyn. Nu, de grondwet heeft u ten aanzien der verschillende geloofsbelijdenissen in eene volstrekte onbevoegdheid geplaatst. Zy heeft u gezegd: de vryheid van geweten is een regt der menschelyke ziel, en het is aen den Staet dat ik er de bewaernis van toevertrouwe. Met welk regt komt gy vandaeg myn geld afeschen om een onderwys te betalen dat mogelyk met myne eigene geloofsbelijdenis niet zou overeenstemmen? Is dat geene klaerblykende schennis myner vryheid? Ik ken geene ergere dwingelandy dan diegene welke eenen burger dwingt om mede te werken in het verspreiden eener leering die de zyne niet is, eener leering welke zyn geweten veroordeelt. Leert de geschiedenis ons niet genoeg welkdanig het staets-

« votre grand désir de savoir comme les choses sont situées dans notre famille et dans la commune. C'est pourquoi n'ayant rien tant à cœur que de satisfaire à votre désir, nous vous dirons qu'il n'y a eu que 8 morts depuis votre triste et cruelle séparation (10 juil. 1798), à savoir: Anne Smets; la femme de Henry Monniquet; la femme de Jean Boux; Joseph Beghein; Martin Goffin; Jacques Nicolai et sa femme et Henry Zalliard. Nous n'avons pas eu d'autres malades; encore n'entend-on pas qu'il règne quelque part dans nos environs des maladies épidémiques; voilà encore un grand bonheur; car on prendrait plus vite un lièvre avec un tambour que de voir un prêtre. Depuis septembre dernier (1798) nous avons eu un nouveau commissaire, françois de nation qui s'appelle Briatte; nous avons aussi un autre agent (municipal), à savoir Jean P. Kempeneers, qui depuis peu a demandé sa démission; on dit aussi que l'adjoint J.-L. Delvrez est destitué (2). Vous savez que les séances de notre canton se tenaient à Kerkom; mais elles se sont tenues pendant deux mois à Montenaken, le commissaire avec sa femme demeurant dans la maison pastorale où aussi se tenaient les séances. A présent elles se tiennent encore une fois à Kerkom, Montenaken étant toujours le chef-lieu. Le commissaire avec sa femme qui est prête à s'accoucher, demeure maintenant à la maison pastorale de Kerkom.

20. BRIEF VAN DEN PASTOOR VAN MONTENAKEN onder naem zyns vaders. (1).

« Montenaken den 40 prairial, 7de jaer (27 mei 1799).

« Très-cher fils.

« Nous avions répondu à votre lettre du 14 mars, ainsi qu'à vos billets du 25 mars et 20 germinal (9 avril) et notre lettre étoit déjà partie pour Tirlemont où elle a rencontré la vôtre du 11 mai, aussi notre lettre nous est revenue avec la vôtre comme avions désiré.

« Il nous est impossible, mon très-cher fils, de vous exprimer la grande joie que nous sentons en apprenant par toutes vos lettres votre admirable courage et santé pour ainsi dire miraculeuse... Oui, nous vous avouons franchement que votre santé caduque et infirme nous inquiétoit le plus. Courage donc, mon cher fils, souffrez encore un peu (excusez ce terme)... et vous verrez votre héroïsme couronné. Nous vous apprenons par la présente que notre santé ne sauroit être meilleure ainsi que celle de votre chère mère, sœurs, parents et amis. Votre cher frère n'est pas encore tout à fait rétabli; cependant nous voyons qu'il gagne de jour en jour: mais, comme on dit, la maladie vient à cheval et elle s'en va à pied.

« Nous avons appris par votre chère lettre du 14 mars

(1) Antwoord op den voorgaenden en op dien van n. 17.

(2) Wat toen niet plaats gehad heeft.

onderwys is? Is het niet genoeg te weten, om het te veroordeelen, dat het steeds het voorwerp geweest is van de bekrachtigingen der alleenheerschappij, welke beurtelings gepoogd hebben de vryheid en het regt te versmachten? De Robespierres, de Napoleons, de Willem, de alleenheerschers en de doctrinarissen van alle eeuwen hebben zich onderwyzers, koopmans van geleerdheid en van Godsdienst gemaakt, en wy weten welke wetenschappen zy leerden! Het was de kennis die in hunne hebzuchtige staatkunde hunne magt moest versterken. Men hoeft zich alleen de onderwyzers van Mynheer Guizot in het geheugen te brengen. De normaelscholen hadden die willen vormen naer het beeld van het doctrinarismus, en ziet, Frankryk ontwaakt eenen vroegen morgen en telt in zyn midden de gevarlykste zelfstoffen van maetschappelyke ontbinding, welke men zich zou kunnen inbeelden. Nogtans met voldoening bekennen wy dat tot nu toe de onderwyzers en leeraers, door het belgische bestuur gevormd, geene gevarlyke personen zyn. De vaderlandsche geest heeft bemagtigingen ingebracht tegen de gevaren van welkdanig officieel onderwys.

Maer in deze tyden en met de gedachten die rondzwerven, gevoelen wy ons door eene groote vrees aangedaan. De overdrevenheid van het program der normaelscholen, het getal der gestichten zonder eenige noodzakelykheid vermynigvuldigen, zooals M. de Senateur Dellafaille het in February zoo klaar bewees door het groote getal normalisten die geene plaats vinden, dit alles doet ons noodzakelyk onderstellen dat men andere inzichten heeft welke men nog niet durft uitdrukken. Wy zien dan slechts in de opregting eener nieuwe staetsnormaelschool te Gent, ellendige partybelangen, een bedekte middel om de normaelscholen onzer Bisschoppen te doen verdwynen en uitsterven.

Eindelyk, wanneer wy den geest en de strekking van zekere onderwyzers van naby onderzoeken, beginnen wy nog meer te vreezen dat het staetsonderwys een werktuig van partygeest zal worden. Onderwyzers die in een nederig dorp geroepen zyn om arme kinderen de christelyke leering te onderwyzen, te leeren lezen, schryven en cyferen, en die in plegtige omstandigheden, op prysdeelingen, en in het bywezen van hooggeplaatste ambtenaren het vrye onderwys durven beknechten en schandvlekken, en het belangryke vraagstuk van het verpligtende onderwys durven oplossen, zyn onzes dunkens stoutmoedige personen die de nederigheid hunner zending miskennen, of zyn uitwerpingen des gevarlyken invloed van den partygeest.

HAEK EN OOGEN!

Enigen onzer lezers staen verwonderd te kyken en te vragen, hoe toch de Haek en Oogenmeester, veertien dagen van te voren, met de vergadering van Warschau durfde lagchen, en nu zoo juist den nagel op den kop heeft geslagen? Niets zoo eenvoudig ter wereld! Kent gy Lafontaine? Daer staet de vergadering van Warschau in met naem en toenaem van allen die er tergenwoordig waren, als ook met al de vraagpunten die er opgelost werden. Lafontaine is een kerel! Suctone, Tacitus, Machiavel, Richelieu, Mazzarin, enz. zyn maer kiewitten in politiek tegen den franschen fabeldichter; geen enkel punt noch van staatkunde, noch van zede, noch van wyshegerte, of het staet meesterlyk by hem verhandeld voor diegene welke hem weten te lezen. Onze kollegiën steken hem in handen van kinderen, daer men hem slechts met gryze hairen kan verstaan en doorgronden. Nu dan daer trokken wy onze depechen uit om de vergadering van Warschau op het tapyt te brengen.

Tydens dat de beesten nog spraken, was er ook eens een Warschau waer de gekroonde hoofden van het rattengeslacht op aenkropen om tegen zekere geduchte kat met name Rodilaer eens heldhaftig en krachtadig te beramen.

Een kat, met name Rodilaer,
Ving zooveel ratten, zooveel muizen,
Dat men schier geene wierd gewaer;

En al wat hy niet ving, deed hy vol schrik verhuizen.
Toen zy na vele dagen in hun raedkabinet, dat is onder eene verratelde ton, byéén waren gekomen, toen verheeven zy allen steert en stem en riepen verontwaardigd: Rodilaer is een wangedrocht,

Een duivel van een kat.

Maer stond de oudste kroondrager van het rattendom plegtig als deken der vergadering, op zyne achterste pooten regt op: — Wat middel toch om Rodilaer te keer te komen? Willen wy samenspannen en hem den oorlog aendoen? Willen wy een verbond met andere dieren aengaan en hem zoo verpletten? — Heer deken, antwoordt een oude gryze rat, hem bevechten dat zal maar slecht gaen; hy is te sterk, en roept hy dan nog zyne jongen by, dan blyft er misschien van het rattendom geene levendige steert meer over. — Wacht, riep de deken, een gedacht.... Wy zullen Rodilaer eene bel aen den hals hangen, dan kunnen wy vlugten gaen als hy aankomt. Men vond dat gedacht zoo wonder schoon dat men reeds sprak van den deken een kruis van eer te bezorgen, en van al de jonge ratten zynere familie een diploma van edeldom te geven. Maer eene rat kwam eerbiedig by en zei:

Wy willen uw advies niet laken,
Heer deken; dat is alles wel.
De vraag is maer: wie zal die bel
Aen Rodilardus vast gaen maken?

De fransche kater of Rodilardus hoeft niet aengewezen te worden.

— Gaet gy den baes temmen, zegt Oostenryk aen Rusland; gaet gy Rodilardus de bel aendoen; gy zyt nog al voorzien van klauw en tanden.

— Ga gy er zelf henen, zegt Rusland, en neem Pruisen nog al mede.

— Ik kan niet gaen, antwoordt Oostenryk, ik henk nog van Solferino, gy weet wel; laet Pruisen gaen; Pruisen immers heeft den sabel nog niet uit de schede getrokken en brandt naer stryden.

— Ik zie het wel, slaet Rusland in, wy verstaen ons niet. Dat Oostenryk maer ga, ik moet myne zuermoes innaken, het is het seizoen. En dan Oostenryk is met zynen gehaerden rug meer aen klop gewoon.

De fabel van den franschen dichter zal altyd waer blyven: waer menschen byéénkomen, die verschillende belangen hebben, om eens over eene zaak te beslissen, dat is altyd kullagie geweest en zal altyd kullagie blyven. Als er moet gehandeld worden dan is er niemand te vinden die de bel wil aendoen; elk vreesst voor zynen eigen pels en bezorgt zynen eigen kraem. De stouten en de gelukkigen gaen maer voor aen en stooten zich noch aen regt noch aen rede. De *fait accompli*, of hetgeen men vroeger te *succès* noemde, heeft gelyk, heeft regt en rede onder; zy die nu het nog in handen hebben om de waerheid te handhaven, spelen zelve als eerste liebbebers de rol der Tartuffen. Molière zeide aen het meisje: *vous serez tartuffée, ma belle!* zoo mag men nu ook aen Italie zeggen:

vous serez tartuffée, ma belle! Als gy de rol van mynheer Tartuffe nagaet, dat is een eerste meesterstuk. Eerst begint hy zoo: Ik zit in Engeland verbannen omdat ik als vertegenwoordiger van een grootsch gedacht, den man van St. Helena verbeeld en de vryheid van het volk tegen dwingelandy van grooten verdedig en beyver. O ware my eens het keizerryk gegeven, gelyk het my toekomt, dan beleefde de volksvryheid hare blymoedigste stonden. Mynheer Tartuffe drong en wrong, schermd en spartelde zoo lang dat hy van de republiek werd. En dan geroepen: *Vive la république!* ik zweer dat het kraekt van de werken van de republiek te eerbiedigen, te verdedigen, te beveiligen.

Men geloofde hem; het volk gelooft alles en gelooft altyd; maer op zekeren nacht doet Mynheer Tartuffe al de raedsmannen van de republiek binden en buitenlands vervoeren. Men riep: gy breekt uwen eed, mynheer Tartuffe! Maer hy: ach dierbare onderdanen, het is voor u goed dat ik zoo moet handelen, voor het goed byzonder van den katholyken godsdienst. Men slikt weér de pil, en overal werd hy begroet als een afgezaant der Voorzienigheid om eens den woelgeest der volksroeders te stremmen. Hy bouwde kerken, trok torens op, ging bedevaerten, schonk klokken en hield zynen paesschen dat het eenieder zag. Men begon reeds voor mirakels te vreezen! zoo heilig, zoo stichtend ging mynheer Tartuffe te werk. Het eerste mirakel dat hy uitkraemde, was van te Bordeaux te roepen: *l'empire c'est la paix!* Alle boezems ontlastten in den blyden nakreet van *l'empire c'est la paix*. De duivel zond, om hem te bekooren, Orsini naer de hoofdstad. Mynheer Tartuffe werd gewaer dat er iets gevarlyks omging, en deed aen Orsini een testament op hem maken; en zoo werd mynheer Tartuffe vriend van de *haute vente*. Laet nu de katholyken maer rusten, dacht mynheer Tartuffe; ik heb ze nu niet meer noodig; ik maek my nu geen zwaar bloed meer met de mandementen van de bisschoppen. Doch op mynen godsdienst uit te oefenen, zal ik my nog al eens in eenen brief aen den Paus onderteekenen: *Votre dévot fils!* myne vrienden zullen toch wel weten dat het kullagie is. Italie moet er aen; en dan zal mynheer Tartuffe eens rondzien of wel op den Rhy aen, of wel naer de kusten van Engeland om te zien waer hy den besten handel zal kunnen dryven en muilbanden om het volk vry te maken... Laet mynheer Tartuffe maer gaen... Een alléén is bekwaem Rodilaer de bel aen te doen... te weten hy die het in Rusland vriezen deed en van wien Bossuet zegt: *Celui qui règne dans les Cieux, et de qui relèvent tous les empires.*, enz., enz...

Het woord van Cromwell.

De *Revue des Deux-Mondes* bevat een artikel dat nog al veel opschudding maekt, zooveel zelfs dat het halffofficieel blad *la Patrie* er vandaeg op antwoordt. Men gaet nooit zoo ver dan *wanneer men niet weet waerheen men gaet*, zegde Cromwell, en de *Revue* past die groote waarheid op de handelys van Frankryk toe, in de italiaensche kwestie. Veel weg hebben wy reeds afgelegd, doch wy zyn nog niet aen 't eind, en wy zullen nog andere, nog onverwachte voorvallen beleven. Europa schynt er een voorgevoel van te hebben. De *Revue* zegt:

«... Inderdaed, iedereen schynt na te denken en zich als instinktmatig op nieuwe gebeurtenissen voor te bereiden. Frankryk zelve, dat de beweging begonnen heeft, zwygt, ziet en wacht. Het is uitgegaan met een denkbeeld van *italiaenschen bond* en het is gekomen tot het *één* Italie; het kondigde den Paus een nieuwen luister aen, hem het *voorzitterschap* van den *italiaenschen bond* belovende en het woont integendeel de *vernietiging* by van het *tydelyk gezag van den Paus*.

« Door ondervinding geleerd en zediger geworden in zyne hoop, gelooven wy niet dat Frankryk nog voor langen tyd de tegenwoordigheid des H. Vaders te Rome zou kunnen warborgen.

« Oostenryk vergeet trotsch te zyn en leert wys te worden; het antwoordt niet op de uitdagingen en zoekt zyne hergeboorte in eene vryzinnige hervorming. Pruisen houdt op van benydend en krakelziek te zyn en reikt de hand aen het Weenerhof. Rusland wordt edelmoedig; keizer Alexander vergeeft aen keizer Frans-Joseph. Warschau heeft een vorstenkongres gehad. Koning Victor-Emmanuel staet aen het hoofd van eenen staet van 24 miljoen zielen, en de hevigste *bondsgezinden* van verleden jaer, zyn nu de grootste *éénheidsgezinden*.

« Engeland, vroeger alleen staende, zonder verdediging, zonder soldaten; Engeland, hetwelk eenige politieke dommerikken over een jaer in het verval wilden stooten; Engeland dat geen oorlog wilde voeren voor een denkbeeld; Engeland dat den oorlog van Italie betreurde; Engeland dat zekere pers uit de beraedslaging der Europische zaken wilde bannen, — Engeland is thans verschrikkellyk gewapend, heeft een leger vrywilligers, het heeft in Europa daerenboven de vrunkste positie en welke het meeste gevleid wordt.

« Engeland zegt aen de Italianen dat het voor hen niet vechten zal, en toch aanzien de grootste patriotten Engeland als de sterkste ondersteuning van hun bolwerk; het bekent aen de Noordermogendheden dat het sympathie heeft voor de italiaensche revolutie en toch bestryden de mogendheden, zich bukkend voor zyne raedgevingen, enkel nog maer in theorie het grondbegin van niet-tusschenkomst.

« Engeland heeft ons niet al te wel behandeld ten opzichte der inlyvingen van Nizza en Savoye; het heeft gezegd dat het zich wapende, omdat Frankryk het vrees aenjoeg, en toch heeft Frankryk in een befaemden brief door de vriendschappelyke woorden en betuigingen geantwoord. Het woord van Cromwell is dus vorral waer: *Men gaet nooit zoo ver, dan wanneer men niet weet waerheen men gaet.* »

Lord Palmerston, hoewel 76 jaren oud, is de ziel van die voor Frankryk verederende politiek. Eens zegde, in het Huis der Gemeenten, M. Groosley, een groot manufacturer: « Dat lord Palmerston sterker was in politiek dan in de wevery » waarop de lord zegde: « Dat het werk van een politiek man niet was weefsels te maken, maer dezelve uit te pluizen. » Een goed politiek moet dus een slechte wever zyn.

Dat woord, door velen vergeten, kenmerkt de handelwyze van lord Palmerston, en zoo hy gekend is als de hand leggende op al de politieke weefsels, om deze aen stukken te pluizen, dan zal men begrypen hoe Engeland op dezen oogenblik eene zoo gunstige positie in Europa heeft bekomen. De italiaensche kwestie wordt langzamerhand opgelost op de manier welke het meeste overeenkomst heeft met Engeland's belangen en Engeland's toegenegenheid.

Rome is sedert eeuwen het voorwerp van haet en afkeer van wege het protestantsche Engeland; wenu, het Pausdom zal, zoo vertrouwt lord Palmerston, zyne tydelyke magt verliezen; de dynastie van Napels was hatelyk voor den engelschen minister — ziedaer de Bourbons op het punt van te vallen; Engeland heeft belang by de eenheid van Italie — en die eenheid komt tot stand.

Engeland, herhaeld de *Revue*, had over een jaer geene vrienden in Europa — en nu maekt ieder, zelfs Frankryk, zyn hof aen Engeland.

STADSNIEUWS

Woensdag laetst heeft hier in onze hoofdkerk de plegtige lykdiens plaets gehad voor de edelmoedige martelaers van Italie.

Deze plegtigheid werd aen de geloovigen onzer stad eenvoudig aengekondigd, en hoewel er geene officiele uitnodigingen gedaen waren, hebben niettemin onze verschillende overheden het zich tot eenen pligt aangerekend deze zielroerende betooningen te komen bywoonen. Dry helden van Castelfidardo, waarvan twee hunnen militair tenue nog droegen, zyn hunne gebeden komen vermengen met de onze ten einde barmhertigheid af te smeeken voor hunne medebroeders welke met hen zy aen zy gestreden hebben, maer die eenen roemryken dood op het slagveld gevonden hebben.

De verscheidene kloosterordens, de gemeenteraad, het genootschap van den H. Vincentius à Paulo en eene talryke geestelykheid namen plaets in den koor. Onze ruime kerk was nauwelyks bekwaem de groote menigte te bevatten, en al onze ryke en deftige familien zoo wel van binnen als buiten de stad hadden hunne prachtigste toiletten ontvouwd om aldus eenen schitterenden blyk te geven van hoogachting en verknochtheid aen de edelmoedige slagtoffers voor godsdienst, kerk en volkenregten. Nimmer by eene plegtigheid hebben wy algemeener deelneming en grooteren toeloop ontwaerd, duidelyk bewys van het levendige geloof en van de godsdienstige gevoelens onzer catholyke bevolking.

De Mis van Requiem, volgens de getuigenis der kunstenaers, is op de volmaekste wys uitgevoerd.

Onze achtbare heer Deken, die geene moeite gespaerd had om deze godsdienstige plegtigheid allen luister by te zetten heeft het heilig Sacrificie doen opdragen door den heer Schreyen, directeur van ons klein seminarie, met het kostelykste zwart gewaad van hoogsten dienst. De eerw. Pater Servatius, minderbroeder, met het hem allen eigen gevoel, met de hem gekende welsprekendheid heeft met zyn gewoon talent als kundig redenaar, de lykrede der gesneuvelde helden uitgesproken en aller harten diep bewogen. Jammer dat plaetsgebrek ons niet toelaet over die verdienstryke en gevoelvolle lykrede uit te weiden.

De groote lykbaer met hare aendoenlyke versiersels, omhuld met geweeren en nationale vlaggen en bekroond met eene palmkroon, was in het midden der kerk uitgesteld, en de hooge koor was met zwarte rouwstoffen behangen.

Deze uitwendige voorbereidsels maekten reeds eenen diepen indruk op de geloovigen; de diepste stilte heerschte in de kerk; de geloovigen vereenigden hunne vurige beden met deze der dry tegenwoordig zynde Zouaven des pausselyken legers en met die des priesters voor de kloekmoedige helden van Castelfidardo, die niet geaerzeld hebben hun bloed te vergieten voor de heiligste der regten, liever dan nog langer getuigen te zyn van de verdrukking hunner Moeder en van de rampen van hunnen bedroefden Vader.

De heer der heirkrachten schenke hun de kroon der Martelaren!

Verschillende Tydingen.

Men schryft ons uit Hasselt:

De genaemde F. Ceulemans, dienstknecht by J. Carlens van Curingen had aerdappelen te Hasselt geleverd, toen hy in het naer huiskeren eeden heer ontmoette die eenigzins hinkte en hem bad op de kar te mogen zitten, voorwendende uit vermoeijenis niet meer verder te kunnen gaen; hetwelk hem zonder moeite werd toegestaan. Onderwege knoopt de vreemdeling het gesprek aen en vraegt aen den knecht of hy eenige levering gedaen had, vermits hy zoo vele ledige zakken by zich had. De knecht niets vermoedende antwoordt dat hy aerdappelen komt te leveren, en de onbekende zweeg, maer begon met de hand iets onder zyne jas te zoeken. De knecht neemt alle zyne gebaren in acht en ziet eindelyk eenen dolk onder het licht der maen flikkeren. Hy springt ylings van de kar en slaet den vreemdeling met het houweel op het hoofd dat hy van de kar rolde. Daarna legde hy de zweep op het paerd en kwam in vollen draf te Curingen aengereden.

De Pachter Carlens die met M. zyne zuster te Hasselt geweest was en het geld van de geleverde aerdappelen op zich had, is eenige minuten na het gebeurde langs den zelfden weg afgekomen, maer heeft niets gevonden noch opgemerkt.

— Dezer dagen is te Schaerbeek eene moord gepleegd, waarmede reeds het gereg bemoeid is.

Theodoor Boyens, landbouwersknecht, oud 56 jaren, geboren te Ternath, had in tweede huwelyk eene vrouw genomen welke veel jonger was dan hy; zy heette Catharina Wilquet, van Schaerbeek. Zy hadden geene kinderen en het schynt dat de echtelingen niet overeen kwamen. Voorlaetsten zondag avond was den man niet ten zynent gekomen, en sloop elders; wanneer hy des anderen daegs 't huis kwam, ontstond er een hevige twist.

In gramschap schietende zou Theodoor Boyens een snydend tuig hebben gegrepen, en er zyne vrouw mede aen 't hoofd, achter de ooren, getroffen hebben. De ongelukkige bezweek oogenblikkelyk en de schuldige nam de vlugt.

— Donderdag laetst heeft op de Schelde te Antwerpen een groot ongeluk plaets gehad, door het springen van den ketel van een klein stombootje, waarmede de heeren gebroeders Retsin een plezier togtje wilde gaen doen.

De oudste en jongste broeder waren bezig alles in gereedheid te brengen, de tweede ging intusschen aen wal om steenkolen te halen. Eensklaps liet zich een geweldige slag hooren, en het stombootje stond in brand, de ketel was gesprongen en had 't gansche vaertuig uiteen geslagen.

Op zestig passen van daer vond men het lyk van den oudsten Retsin Neurenberg, in het slyk. Hy was morsdood en zoodanig verminkt, dat hy niet meer kennelyk was, de ribben staken hem door de zyden en het lyf heen, op zeven plaetsen was de ongelukkige gebroken. De jongste M. Henri Retsin pas 18 jaren oud, was deerlyk verbrand en zyne wonden gevarlyk.

— Men schryft uit Brugge, 22 oktober:

Heden morgend heeft men uit het water der vest tusschen de Ezel- en Dampoorten, het lyk opgevist van een nieuw geboren kind van het vrouwelyk geslacht. Hetzelve was in eenen foulard gewikkeld en een steen was aen den hals vast gemaakt. Volgens den staet waerin het lykje zich bevond, kon het nog maer een dag of twee in het water gelegen hebben.

— De *Gazette van Moskow* verhaelt de volgende yzingwekkende daedzaak. De hoofdpersoon is een gepensioneerde bediende. Deze ongelukkige had zyne laeste hulpmiddelen zien verdwynen; hy had vercocht al wat hy vercoopen kon, en sedert lang kon hy geen krediet meer vinden.

Tot overmaat van ongeluk kwam zyne vrouw eenen zoon ter wereld te brengen. Ik weet niet door welk toeval en na welke bovenmenschele pogingen, den vader gelukte, eene som van 40 roebels (40 fr.) in zyn bezit te krygen, voor den doop van zyn kind. Hy komt zoo wat getroost 't huis, en verhaest zich het goede nieuws aen zyne vrouw mede te deelen.

Intusschentyd had hy het bankbiljet laten liggen op de tafel in de eerste kamer, waer het vuur brandde. De *tehnovnik* keert er terug en zoekt te vergeefs naer het briefje. Angstig vraegt hy aen zyn zontje, dat by het vuur speelde: « Kind, hebt gy het briefje genomen? — Dat rood voddeken vader? Ja, ik heb het genomen. — En wat hebt gy er mee gedaan? vraegt de vader met den grootsten schrik. — Ik heb het in 't vuur geworpen, » zegt het kind eenvoudig weg.

Het bloed vliegt naer het hoofd van den ongelukkigigen, hy weet niet meer wat hy doet, vat zyn zoon, verbryzelt zyn hoofd tegen den muur, en ylt buiten. Op het gekerm van het onnoozele slagtoffer, stapt de moeder uit haer bed, en kruipt tot de naburige kamer. Het reeds levenlooze lichaam van haer oudste kind treft hare oogen...

Onder het roepen van: « Houdt den moordenaar! » zonder te weten wie de dader is, bereikt zy de deur, en wat ziet zy?... haren man aen den trap hangen. Zy ylt eensklaps achterwaerts, en nu ontwaert zy haer boorlingske, dat uit het bed gevallen was, en reeds insgelyks het leven verloren had.

Dat was den slag van gratie voor de rampzalige. Zy borst in eenen schaterlach uit: zy was krankzinnig geworden.

Dit verhaal is geen verdichtsel: het is ontleend aen een officieel verslag van den gouverneur van Kherson.

— Iemand las in een boek: « De huwelyken worden in den hemel gesloten, » en schreef daeronder: « Zalig vooruitzicht voor de oude jonge dochters! »

— In zeker dorp werd onlangs een nieuwe burgemeester plegtig ingehaald. De onderwyzer der plaats, die by deze gelegenheid eene aanspraak zou doen, had aen de dorpelingen en schoolkinderen gezegd, dat hy die zou besluiten met de woorden: « Zegen bekrone de gemeente! » en dat zy dan dadelijk allen te gelyk moesten invallen met den uitroep: « en onzen nieuwen burgemeester ook » Om alle verrassing te voorkomen, werd daer by de afspraak gemaakt, dat die kreet terstond moest aengeheven worden als de meester daer toe het teken gaf met eens om te zien. Maer wat gebeurt er? Midden in de aanspraak komt er een hond tegen den redenaar opspringen. Deze over die stoornis in drift onstoken, schopt het dier van zich af, en terwyl hy met den uitroep: « Hael u de duivel! » by ongeluk omziet, klonk het op eens van alle kanten: « En onzen nieuwen burgemeester ook! En onzen nieuwen burgemeester ook! »

— De generaal Lamoricière is verheven tot Romeinsch edelman, terwyl eene medaille ten zynen eer zal worden geslagen. Den generaal weigert den titel van prins te aanveerden, waarmede de Paus hem vereerd heeft; hy zal echter dien van Romeinsch edelman aanveerden.

— De Eerw. P. De Smet, der Societeit Jesu, de Apostel van de wilde volkstammen der Rotsbergen in Noord-Amerika bevindt zich op dit oogenblik in België, waer hy terug is gekeerd voor de behoeften zynzending. De vermaerde missionaris heeft eenige dagen overgebracht in 't Kollegie van den Vrede, te Namen.

Men weet dat Pater De Smet, die eenen uitnemenden invloed uitoefent op de wilde volkstammen die hy bekeerd heeft, door den Voorzitter van de Republiek der vereenigde Staten is gelast geweest met verleden jaer een vredes-traktaat te onderhandelen tusschen de Amerikanen en de wilde volkeren die de Rotsbergen bewoonen. De Eerw. P. De Smet is van zin eene midden-zending te stichten by den volkstam der Zwarte-voeten.

— Een soldaat van het 2° linie-regiment, die eenige dagen verlof bekomen had, kwam dezelve te Antwerpen doorbrengen. Eergisteren avond, om 11 1/2 uren, na overvloedig gedronken te hebben, rees er twist op tusschen den militair en zyn broeder: van woorden kwamen zy tot vechten en de laatste kreeg eene bajonnetsteek in de borst, digt by het hert.

De toeschouwers vervolgden den soldaat, die welhaest in de handen van twee pompiers der wacht werd overgeleverd. Den gekwetste werden onmiddelyk de zorgen toegediend die zyne gesteltenis vereischte; men denkt dat zyne wonde niet doodelyk is.

— Onlangs waren dry gendarmen op patroelje by Butteaux-Belles, en hoorden de kreten van « moord! hulp! » niet ver van hen opstyggen. Zich in alleryl naer de vermeende plaats des onheils begevende, vonden zy er een man, midden een bloedplas; wat verder lag eene vrouw ook in 't bloed te baden, terwyl twee mannen haer hardnekkig slagen toebagten. Op eenigen afstand schenen twee andere boosdoeners op loer te staen.

De gendarmen ziende aankomen, vereenigden zich de vier mannen om hen aen te vallen. Een verschrikkelyk gevecht had plaats, in hetwelk de agenten der openbare magt kneuzingen bekwamen en hunne kleederen gescheurd werden. Nogthans konden zy de schelmen meester worden en er dry aenhouden; de vierde had het hazepad gekozen.

Het onderzoek heeft de volgende feiten bekend gemaakt: De herbergier V... was op het punt om ten elven 's avonds zyn huis te sluiten, wanneer twee mannen van slecht voorkomen hem naderden, en vroegen om hun wyn in te schenken. Hy zegde hun dat de politie-reglementen hem noodzaakten zyn huis te sluiten, en hy hun niet voldoen kon. De kerels begonnen te schelden, en een hunner bragt hem op het hoofd eenen slag toe met een zwaer voorwerp, welke hem geheel bebloed ten gronde deed storten; de andere gaf hem steken met een ander wapen.

Middeleryl vertrok de herbergierster, die de schreeuwen van haren man gehoord had, langs de achterdeur, om hulp te gaen roepen, maer die deur was bewaakt door mannen, die zich op haer wierpen, haer nedervelden en de slechtste behandelingen deden onderstaen.

De kerels hadden ongetwyfeld het inzicht om te stelen. Een hunner had aen de twee beenen wonden, die schenen toegebragt te zyn by middel van een snydend tuig, en waeromtrent hy geweigerd heeft zich te verklaren. Ten gevolge van de opzoeking der politie, is ook de vierde booswicht in hechtenis genomen.

De wonden der vrouw V... zyn ligt; die haers man laten meer te bedenken, maer stellen nogtans zyn leven niet in gevaer.

— Gent, 4 November. Te Denderleeuw is de heer Vanderpoorten, vrywilliger van het franco-belgisch leger, die onlangs van Ancona teruggekeerd is, na er kryggsvangenen te zyn geweest, tot gemeente-raedslid gekozen. Hy heeft zich in uniform van Zouaef van den Paus naer de stembus begeven.

Aengelegenheden van Italie

Men schryft uit Turyn, den 4 november:

Het gansche koninklyk huis is naer Napels vertrokken, uit

hoofde van het besluit dat de koning genomen heeft om het overige des jaers half te Napels en half te Palermo over te brengen. Victor-Emmanuel zal eerst tegen den 1 januarij aenstaende te Turyn terugkomen, omstreeks welk tydstop men de byeenroeping van het Parlement vastgesteld heeft.

Men schryft uit Rome, 31 oktober, aen de *Patrie*; wy laten aen dit blad de verantwoordelykheid van die korrespondentie:

M. de Lamoricière heeft Z. H. het verslag aengeboden, hetwelk hy sedert eenigen tyd in gereedheid bragt. In weêrwil hetzelfde binnen de palen van het gebruik en welvoegelykheid is gebleven, bevat het in den grond niet alleen alles wat de generaal sedert zyne aankomst in de Pauselyke-Staten gedaen heeft, maer ook de opmerkingen, welke hy heeft ingezameld over de verschillende takken van het bestuur. Dit laatste gedeelte is met eene groote voorbehouding behandeld, en is slechts aengeraekt naermate de omstandigheden.

De generaal heeft aen den Paus de waarheid niet gespaerd; hy heeft krachtig de lafberghheid der eenen en het verraad der anderen afgeschilderd. Een gedeelte der Zwitsers is insgelyks niet gespaerd, en men denkt vooral dat M. de Lamoricière zich aen den H. Vader met eene gansche militaire vrymoedigheid heeft uitgedrukt.

Na dit verslag gehoord te hebben, heeft de H. Vader M. de Lamoricière levendig bedankt voor zyne verkleefheid en zyne diensten; ook stelde hy hem voor de herinrigting van een leger voort te zetten: « Het is onmogelyk, antwoordde de Lamoricière: geld, soldaten, al de elementen ontbreken te gelykertyd. »

Pius IX vroeg aen den generaal of hy niet wist wat er op dit oogenblik het beste zou kunnen gedaen worden.

M. de Lamoricière antwoordde onmiddelyk aen Z. H. dat het kleine leger, hetwelk zy thans bezit, een zware last voor de Pauselyke schatkist is. Van de vier of vyf duizend veteranen en weerbare mannen, waerover de minister van oorlog beschikt, is er nauwelyks een duizendtal in staet om te stryden. Het ware beter zich van deze troepen te ontslaen, welke er slechts den naam dragen, en een of twee regimenten jonge en dappere soldaten te vormen, welke tot lyfwacht aen den Paus zouden verstreken.

De H. Vader deelde in dit gevoel, en onmiddelyk bevoel hy de afdanking der tegenwoordige troepen en de vorming van twee regimenten, welke zooveel mogelyk uit Franschen en Belgen zullen samengesteld zyn.

Die laetsten tellen op dit oogenblik een 100tal mannen; M. Beaulieu is vertrokken om nieuwe rekruten aen te werven. Men verhoopt dat velen der soldaten, welke te Castelfidardo gestreden hebben, hunnan dienst in het nieuwe pauselyke leger zullen hervatten.

Men leest in eene korrespondentie uit Parys:

« Generaal Bosco is den 3 's morgens uit Parys vertrokken; hy begeeft zich naer Marsilie waer hy zich voor Gaëta moet inscheppen. Hy wil zynen dienst by den koning van Napels hernemen, en hydragen tot de verdediging der vesting. De denkwy van generaal Bosco is niet gelykvormig aen die der Piemontezen. Hy denkt dat Gaëta omringd is van aanzienlyke werken, voorzien van een materieel en bezet door een leger, magtig genoeg om een langen weerstand aen de Piemonteische troepen te bieden. Maer hy is niet verblind over het resultaat van den stryd, indien de koning van Napels niet geholpen werd, hy alleen kan hopen op eenen schoonen weerstand. »

« Generaal Bosco is tweemaal door den keizer geroepen, die hem veel vragen heeft toegerigt over 't leger en de napolitaense natie. Hy heeft zich zeer vry aen Louis-Napoleon uitgedrukt en dezen eerbiedig maer regtinnig gezegd, wat hy dacht over de wending welke de gebeurtenissen in Italie aennemen. Hy denkt dat het engelsche belang al geruimen tyd de overmagt heeft boven het fransche belang en hy heeft den keizer voorzegt, dat de tyd niet verre was waerop het hem spyten zou de hand geleend te hebben aen dingen, die gansch tegenstrydig zyn met het uitgangspunt zynz politiek in Italie. »

Wy ontleenen aen eene napolitaense korrespondentie van het *Journal des Débats* het volgende over de samenkomst, welke den 23 oktober te Teano, tusschen Victor-Emmanuel en Garibaldi, heeft plaats gehad.

«... Toen de koning de roode hemden zag, nam hy een *lorgnette* en zoohaest hy Garibaldi herkend had, gaf hy zyn peerd de spoor en reed hem te gemoet. Garibaldi deed van zynen kant hetzelfde. »

« Op tien stappen afstand, riepen de officieren des konings en die van Garibaldi: *Leve Victor-Emmanuel!* Garibaldi reed nog eenige stappen vooruit, ontdekte zich en voegde er met zeer onroerde stem by: *Koning van Italie!* Victor-Emmanuel bragt de hand aen zynen kepi; hy drukte vervolgens de hand van Garibaldi en antwoordde niet minder ontroerd: *ik dank u!* En zy bleven gedurende een minuet stilzwygend hand in hand. »

« Garibaldi en de koning reden alzoo hand aen hand gedurende een kwaert uers... »

SPANJE.

Het onderzoek betrekkellyk den aanslag op den persoon der koningin gepleegd, heeft bewezen, dat de pligtige Rodriguez slechts een arme bloed is, die gebrek aen verstand heeft. Echter heeft hy bekend de pistool gekocht te hebben om de koningin te doden. Het wapen, dat met slecht poeier was geladen, was van geenens kogel voorzien; Rodriguez had er geene prop op gesteken, en het schynt, dat de kogel vóór den aanslag uit de pistool gevallen is.

De zaak zal voor de korrekionneele regtbank opgeroepen worden. In Spanje worden de burgerlyke en krimineele zaken schriftelyk en zonder openbaerheid behandeld. De prokureur der koningin heeft het geregelyk dossier ontvangen om de beschuldigungs-akte te schryven. De advokaet zal hetzelfde op zyne beurt krygen, om zyne verdediging te schryven, en het vonnis zal niet gesloten deuren geveld worden.

Tydingen uit Syrië.

De tydingen uit Syrië zyn weêr onrustbarend, hoewel de engelsche dagbladen beweren, dat de fransche expeditie voorteenemaal nutteloos is geworden.

Volgens de laetste berigten vreezen de Kristenen van Damaskus eene nieuwe moordery: op raedgeving der konsuls en van Abd-el-Kader zelve, emigreert de kristen bevolking in massa naer Beyruth, en hieruit besluit de *Patrie* dat de fransche magt die stad zelve moet bezetten.

Dat juist vrees Engeland: eigenbaet is de groote dryfveer in gansch deze zaak.

Volgens tydingen zouden 6000 Druzen, met wapens en

krygsvorraed en aen hun hoofd de meest gevreesde kopstukken van den oproer tellende, naer Houaran zyn gevlugt, en met of zonder toelating hebben zy den turkschen militairen cordon verbroken, welke hun den weg naer den woestyn moest afsnyden.

Met een wilden en barbaerschen moed, zeggen de Turken, hebben zy de zwakste zyde, waer Hali-pacha kommandeerde aengetast en de turksche troepen waren, zoo het schynt, niet in magt, om dien aenval te wederstaen.

Nu zyn de Druzen gekampeerd in de spitse rotsbergen van Houaran, en daer, in geval hun hulp wordt toegebragt, hetgeen meer dan waerschyndelyk is, kunnen zy langen tyd weêrstand bieden.

Het is met geen 4000 man, waeruit de kolommen bestaen, aengeleid door Fuad-Pacha, dat men er in gelukken zal de Druzen daer te overrompelen.

« Wy hopen, zegt de *Patrie*, dat de europische kommissie, thans verzekerd dat de turksche overheden van Syrië medeplichtig waren in de moorderyen die den Libanon hebben bebloed, en misschien overtuigd, dat de strafuitoefeningen de schuldigste moordenaers niet heeft getroffen — wy hopen dat de kommissie zal kennis nemen van de feiten, welke toegelaten hebben aen de Druzen, den militairen kring te verbreken. »

« De kommissarissen der groote mogendheden zullen willen weten of de Druzen by toeval wel een ander middelje gebruikt hebben om de woestyn te kunnen intrekken, dan... een heimelyke sympathie in de gelederen der turksche armee zelve. »

De kwestie van het Oosten gaet onmiskenbaer weêr de aandacht tot zich trekken.

LAETSTE TYDINGEN.

Turyn, 8 November.

Eene depeche uit Napels meldt dat het vertrek van Frans II uit Gaëta aenstaende is, by gevolg der raedgevingen der kommandanten der vreemde vlooten.

De *Opinione* behelst eene proclamatie van Victor-Emmanuel aen de napolitanen en sicilianen, waerin hy verklaert het gezag dat de algemeene stemming hem geeft, aen te vaerden.

Turyn, 9 November.

Napels, den 8: Zyne Majesteit heeft gisteren in zyn rytuig, met Garibaldi, zyne intrede gedaen.

Vandaag, ten elf uren, heeft Garibaldi, vergezeld van de ministers, het volksbesluit aen den koning van Piemont voorgedragen.

De minister Contorti heeft eene aanspraak gedaen, welke luidt als volgt: Sire, het napelsche volk, vereenigd in zyne comiciën, heeft u koning met eene groote meerderheid uitgeroepen; negen millioen Italianen worden alzoo vereenigd met de andere provincien welke gy met zooveel wysheid bestiert en bewaerheden uwe plegtige belofte dat « Italie aen de Italianen moet toebehooren. »

De koning heeft daerop in deftige woorden geantwoord; de akt van aenhechting is gemaakt; de diktatuerhoudt op, en het ministerie heeft zyn ontslag in handen des konings neer gelegd. De volksvreugde is groot.

De *Gazette van Napels*, 27 oktober, bevat een dekreet van den produktor Pallavicino waerdoor het pauselyk hertogdom van Bénévent eene provincie van het koningryk van Italie verklaerd wordt.

De *Nazione* van Florencie geeft den uitslag van de inneming van Capua: 10 duizend gevangen waeronder zes generaels: 290 kanonnen, 160 affuiten, 2 duizend geweeren, 40 duizend sabels, en overvloedige krygsvorraed zyn in de handen der Piemontezen gevallen.

Frans II heeft dus in min dan eene week dertig duizend man verloren.

BURGERLYKEN STAND DER STAD SINT-TRUIDEN

Aengiften van den 7 tot den 9 november 1860.

GEBOORTENS.

Mannelyk 1. — Vrouwelyk 1.

HUWELYKEN.

geene.

OVERLYDENS.

Poelmans, Anna-Maria, echtgenote van Jan Groenendaels.

0 kinderen onder de 7 jaren.

MARKTPRYZEN DER GRANEN.

ST.-TRUIDEN, 7 Nov.			ST.-TRUIDEN, 3 Nov.		
Tarwe	100 kil.	51—55	Tarwe	100 kil.	51—06
Koren	»	21—29	Koren	»	21—29
Haver	»	20—00	Haver	»	19—75
Garst	»	25—92	Garst	»	23—92
THIENEN, 6 Nov.			TONGEREN, 18 Oct.		
Tarwe	100 kil.	53—08	Tarwe	105 kil.	55—00
Koren	»	21—65	Koren	94 »	24—50
Haver	»	20—60	Haver	75 »	15—00
Garst	»	22—00	Garst	95 »	21—50
LEUVEN, 3 Nov.			AELST, 3 Nov.		
Tarwe	100 kil.	53—58	Tarwe	hect.	24—78
Koren	»	21—16	Koren	»	15—42
Haver	»	21—82	Haver	»	10—02
Garst	»	25—28	Garst	»	15—74
HASSELT, 6 Nov.			LUIK, 5 Nov.		
Tarwe	100 kil.	51—00	Tarwe	105 kil.	56—00
Koren	»	21—00	Koren	94 »	22—00
Haver	»	19—00	Haver	150 »	34—50
Garst	»	25—00	Garst	94 »	24—00
DIEST, 7 Nov.			MECHELEN, 3 Nov.		
Tarwe	hect.	25—90	Tarwe	100 kil.	54—55
Koren	»	14—70	Koren	»	22—02
Haver	»	9—60	Haver	»	21—95
Garst	»	15—90	Garst	den hect.	14—78
Aerdappelen den zak	6—80		Aerdappelen den zak	7—50	

Verkoop van Huismeubels, Schrynwerkers-gerief, berd en Hout.

Woensdag 14 en Donderdag 15 November 1860, telkens om 9 uren voor middag, zullen de erfgenamen van wylen den heer Josef MICKMANS, ten deszelf sterfhuis, gestaan te Sint-Truiden in de Zoutstraet, voor de Notarissen DELGEUR en COEMANS, ten meestbiedend en op credit verkoopen, te weten:

DEN EERSTEN DAG.

Een groote kwantiteit zeer droog Eiken hout van alle dikte en lengte, dienstig voor alle gerief, zoo als Schrynwerkers, Meubelmakers, Rademakers en Kuipers en voor alle soorten van trappen; een groote kwantiteit noten, appelen, peeren, bueken en essen, inlandsche en uitlandsche dennen, berd, en hout, mahoni en platanen hout.

DEN TWEEDEN DAG.

Een menigte wit en canada berd van alle soorten; het Schrynwerkers-gerief bestaende in 25 scharfhanken, schaven, betels, zagen, serjanten, enz. een draehbank van het nieuwe stelsel.

De Huismeubels bestaende in ledekanten, bedden, tafels, stoelen, kleerkassen, boeken, enz.

Deuren, oude vensters, omtrent 1000 kilogrammen van alle soorten van spelnagels, andere nagels, kopere knoppen, yzerwerk, luim, reports, zaad papier en andere voorwerpen te veel om te benoemen.

Eene groote menigte brandhout.

Verkoop van Onroerende Goederen.

Zaterdag 17 November 1860, om 2 uren na middag, op het stadhuis te St.-Truiden, voor en ten gewoone zittingszaal van den heer Vrederegter des kantons, zullen de kinderen van wylen Jean-Henri Léonard WOUTERS, in leven Landmeter te Gorssum, krachtens vonnis uitgesproken door de regtbank van eersten aenleg, zitting houdende te Hasselt, den 8 Augustus 1860, by ministerie van Henri VANHAM Notaris in verblyf te St.-Truiden, by vermeld vonnis er toe genoemd, openbaarlyk verkoopen de navolgende onroerende goederen:

GEMEENTE GORSSUM.

1° Een Pachthoeve met hof en boomgaard, aenmaethoudende 52 aren 52 centiaeren, belindende de weg van deze straet naer Gorssum, den heer Van Brienen en de godshuizen van Thienen.

2° 67 aren 80 centiaeren Blok, neffens voorschreve winning, reengenoten dezelve en den weg van deze stad naer Gorssum.

GEMEENTE RUNCKELEN.

5° 87 aren 19 centiaeren, Bampd, palende de molenbeek, de heer Paul Elens, de godshuizen van Thienen en de heer Ridder de Menten.

4° 21 aren 59 centiaeren, Bouwland, ter plaatse genaemd *Biesembampd*, grenzende den weg van Runck-len, mevrouw de Gravin d'Oultremont van Duras, de weduwe Willem Duyt, Jeuris Schepers en Willem Knaepen.

Alle seffens aen te slaen.

Verkoop van schoone en dikke CANADA-BOOMEN.

Op Maendag den 12 November 1860, ten 9 uren 'smorgens, zal den heer J.-H.-P. ULENS, lid van den provincialen raed van Limburg en advokaet, woonende te Sint-Truiden, publiek, ten meestbiedend, op credit en ter plaatse door den notaris COEMANS doen verkoopen:

Eene groote kwantiteit schoone en dikke Canada-Boomen, wassende op zyne weidens gelegen onder Sint-Truiden op de Cabbeye, by Beroishem.

Verkoop van schoon Aerdhout te Kerkom.

Op Donderdag den 15 November 1860, ten 9 uren 'smorgens, zal den heer Baron DE BROUCKMANS, van Kerkom, publiek en ten meestbiedend op credit ter plaatse en met schalmen door den Notaris COEMANS doen verkoopen:

Het Aerdhout wassende op zynen bosch gelegen te gemeld Kerkom achter zyn kasteel.

Men zal zich vergaderen in de Dreeft tegen gezegden bosch.

Verkoop van SCHOONE DENNEN ONDER RUMMEN.

De notaris COENEN te Geetbetz, zal van wegen madame DANGONAU van Roulers, openbaarlyk aen de meestbiedende op MAENDAG wezende 19 November 1860, aanbieden te verkoopen op credit mits goede en bekende borg:

100 Koopen Dennen, dienstig voor dobbel en enkel kepers en ander timmergerief, rekwerk en voor de houillie putten, in koopen gekapt op haren bosch, gelegen onder Rummen, tegen den weg na Herck, en digt by den steenweg van Sint-Truiden naer Herck.

De vergadering zal wezen ter plaats om 10 uren 'smorgens.

Alles achtervolgens conditien als dan voor te houden.

Verkoop van Meubelen en Beesten te Budingen.

De Notaris COENEN te Geetbetz, zal van wegen de erfgenamen van Jan-Mathys De Holloque, ex Budingen, openbaarlyk aen de meestbiedende, op DYNSDAG wezende 20 November 1860, om 12 uren 's middags ten sterfhuis gestaan te Budingen, aanbieden te verkoopen op credit:

Allerhande Huismeubels, stoelen, tafels, schapraeijen, le-

BELANGRYK BERICHT.

De ondergeteekende wed. KNICKNEI EN ZONEN te Schyndel, in Holland, provincie Noord-Brabant, hebben de eer het publiek kenbaar te maken, dat zy eene nieuwe uitvinding komen te doen, te weten:

EEN GAZ-FABRIEK,

welke uitvinding reeds dient tot verlichting van haer woonhuis, winkel, werkplaats en eenige huizen der geburen.

Deze kunstmatige uitvinding is zeer voordeelig en word van vele bekwame hooggeplaatste en bouwkundige mannen bewonderd.

Deze uitvinding kan afzonderlyk in eigen huis, fabriek of werkplaats gesteld worden, maer het kan ook verlengd worden tot in de huizen der geburen.

De plaats heeft slechts vier cubieke ellen noodig indien men het in zyn eigen huis, werkplaats of fabriek plaatsen wilt.

De kosten beginnen van 200 tot 4, 6 en 8 honderd guldens, volgens de uitgestrektheid of groote die men verlangt.

Dit werktuig is zoodanig ingerigt dat de ontploffing onmogelyk is, zoodus dat zy verhoppen dat hunne uitvinding welhaest een spoedige voortgang zal bekomen.

Ul. Dienaers,

WED. KNICKNEI EN ZONEN.

dikanten, beddegoed, koper, tin en meer andere voorwerpen.
Twee schoone melkkoeijen, waer onder eene volle.
Dry verkens.
Een party strooi, aerdappelen en beetes.
Alle de koopen onder de dry francs dadelyk aen te betalen.
Alles achtervolgens conditien alsdan voor te houden.

Verkoop van schoone Eike, Canada, Essche, wille en andere Boomen onder Cortenaeken.

Men zal onder de direktie van den Notaris COENEN te Geetbetz verblyvende, van wegen de heer De WOUTERS de Vroenhoven, openbaarlyk aen de meestbiedende op Donderdag wezende 29 November 1860, om 12 uren 's middags precies ten huis en herberg van sieur Dominicus Jacquemyn in het dorp te Cortenaeken, aanbieden te verkoopen op credit mits goede en bekende borg: 85 koopen schoone Eike, Canada, Essche, witte en andere Boomen, onder Cortenaeken; verder op de plaatschriften aengeduid.

Openbare Verkoop van schoone Canada-Boomen te Budingen kanton Zout-Leeuw.

Op Maendag 5 December 1860, om 10 uren 's morgens, zal er overgegaen worden te Budingen, door het ministerie van den Notaris COENEN te Geetbetz, tot de openbare verkoop van omtrent de:

500 Koopen schoone Canada-boomen, dienstig tot alle gebruik, staende wassende in de weidens, afhangende van het pacht Hof van Budingen, toebehoorende aen de heer Baron De Pitteurs de Budingen, rentenier te Namen.

Deze Boomen zyn gelegen digt by den steenweg van Thienen naer Diest.

De vergadering zal wezen ten herberg van S' Vanderbruggen, aen de kerk te Budingen.

De verkoop geschied op credit en mits goeden en bekende borg.

ON CHERCHE

pour **Garde particulier**, un homme marié parlant, ainsi que sa femme, le flamand et le français, connaissant les plantations, un peu de jardinage et muni de bonnes recommandations, s'adresser au château de Bernissem sous St.-Trond, où l'on cherche également un **bon ouvrier Terrassier**, parlant les deux langues, avec famille, pour occuper un bon bien.

UIT TER HAND TE HUREN.

65 aren, 9 centiaeren, Akkerland, gelegen onder Engelmanshoven, op den weg van Aelst naer Gelinden.

78 aren, 47 centiaeren, Akkerland, gelegen onder Engelmanshoven, ter plaatse genaemd gerechtersveld.

Zich te bevragen by jufv. *Symphorosa Pieck*, by J. Haenen, (*hôtel de Tirlemont*), Verkens-merkt, te St.-Truiden.

Te Huren Terstond:

Een groot en welgelegen HUIS, voorzien van 2 Pompen, gelegen buiten de Thiensche poort, genaemd **A LA BELLE VUE DES TROIS COURONNES**, dienstig voor allen handel en byzonderlyk voor Hôtel, Zich te bevragen op het Bureel van dit blad.

TE KOOP.

Twee GROOTE BROUWERSKUIPEN in goed Eiken-hout en in allerbesten staet.

Zich te bevragen op het kasteel van Saren te Alken.

BERIGT.

Te koop een PHAETON dienstig voor een of twee peerden, en eenen kleinen LANDBOUW-WAGEN voor twee peerden.

Zich te bevragen op het bureel van dit blad.

BERIGT.

Men vraegt eenen goeden KOPERSLAGERS-GAST, en ook bekwaem om in de Stokereijen te werken.

Zich te bevragen op het bureel van dit blad.

TE HUREN

het schoon HEEREN-HUIS, met engelschen Hof en Boomgaard, van wyle Mevrouw De Succa aen de kerk te Rummen.

Zich te bevragen by M. Dekers, secretaris te Binderveld.

MEN VRAEGT:

eenen SMIDS-GAST by Joannes-Fredericus Duvivier tot Cortenbosch.

VERTREK-UREN VAN DEN YZEREN-WEG.

8 uren 15 min. 's morg. - van Sint-Truiden naer

Velm. = Landen. = Esmael. = Thienen. = Vertryck. = Leuven. = Wespelaer. = Haecht. = Mechelen. = Duffel. = Contich. = Antwerpen. = Lier. = Herentbals. = Turnhout. = Vilvorde. = Brussel. = Bergen. = Quiévrain. = Termonde. = Aelst. = Lokeren. = Gend. = Brugge. = Ostende. = Kortryk. = Mouscron. = Doornik. = Gingelom. = Waremmé. = Fexhe. = Ans. = Hautpré. = Luik. = Chenée. = Chanfontaine. = Le Trooz. = Pepinster. = Spa. = Esival. = Verviers. = Dolhain. = Herbestal. =

Expresstrain 1 uer 02 na middag.

St Truiden. = Landen. = Thienen. = Leuven. = Mechelen. = Brussel. = Termonde. = Gend. = Brugge. = Ostenden.

5 uren 35 min. s' avonds. -- van Sint-Truiden naer

Velm. = Landen. = Thienen. = Vertryck. = Leuven. = Haecht. = Mechelen. = Duffel. = Antwerpen. = Vilvorde. = Brussel. = Gingelom. = Roost. = Waremmé. = Fexhe. = Ans. = Hautpré. = Luik. = Chenée. = Verviers. =

9 uren 35 min. 's morg. -- van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. = Alken. = Hasselt. = Diepenbeek. = Beverst. = Munsterbilsen. = Eygenbilsen. = Lanaken. = Maestricht. = Meerssen. = Fauquemont. = Wylré. = Sempelveld. = Aix-la-Chapelle.

4 uren 02 min. na middag -- van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. = Alken. = Hasselt. = Diepenbeek. = Beverst. = Munsterbilsen. = Eygenbilsen. = Lanaken. = Maestricht. = Meerssen. = Valkenburg. = Wylré. = Sempelveld. = Aken. =

7 uren 53 min. s'av. van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. = Alken. = Hasselt. = Diepenbeek. = Beverst. = Munsterbilsen. = Eygenbilsen. = Lanaken. = Maestricht. =

POSTWAGEN-DIENST

van Sint-Truiden naer Tongeren.

9 uren 45 min. 's morgens. = 7 uren 50 min. s'avonds.

Sint-Truiden, drukkerij van de kinderen Milis.